

1894

Τρεῖς Ἰουνίου τοῦ μηνὸς
ποῦ κάνει τόση ζέστη
ποῦ τὸ καρδόνι στὴ βουλή
γλῆ νὰ θεοῦμ' ἐπέστη

Ο ΚΟΥΤΟΥΖΗΣ

Χίλια ὀκτακόσια
πέντε καὶ ἑννεήντα
π' ἡ μεῦσα μου ἐφάνηκε
σ' αὐτὸ τὸ φύλλον γρίντα.

ΖΑΚΥΝΘΙΑ ΕΜΜΕΤΡΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΤΗΣ ΟΠΟΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΕΙΜ ΕΓΩ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ποῦ λέγομαι Κολώνιας Γιάννης καὶ ὁποῖος θέλει
Νὰ γράψῃ εἰς ἐμένας τὰ γραμματα ἄς στέλῃ

Συνδρομὴ τὴν τριμηνία		Ὅποιος θέλει γιὰ νὰ κάνῃ
δρὸ δραχμαῖς εἶνε παιδί		σ' τὸν Κουτούζῃ ἀγγελία
Κι' ὁποῖος ἀπὸ σὰς δὲν θέλει		εἰς τὸ χίρι μου θὰ θάνῃ
πίσω εὐθὺς νὰ μοι τὸ στέλλῃ		δρὸ δραχμὰς κι' ἀκόμη μία

Ὁ Κουτούζης κι' ὁ Μουφλούζης
ἀλλὰ μπράτσο περπατοῦσι
καὶ περὶ πολλῶν πραγμάτων
μυστικοκρυφομιλοῦσι.

Κ. Βαρέθηκα νὰ ὁμιλῶ περὶ πολιτικῶν
ν' ἀλλάξωμεν τὸ ζήτημα τὸ κρίνω τακτικόν.
Ἄς περπατήσωμεν ἐδῶ σήμερον μὲ τ' ἀσκέρι
κ' εἰς ἄλλο φύλλο λέγωμεν τινὰ περὶ Καρρέρη
Ἐπίσης δὲ καὶ γιὰ βουλή καὶ γιὰ τὰ ὑπουργεῖα
ἄς κάμωμεν Μουφλούζῃ μου σήμερον ἀπεργία.

Μ. Τί εἶν' ἐδῶ, ὦ πάτερ μου;

Κ. ἐδῶ εἶν' ἡ πλατεῖα
ποῦ περπατεῖ κάθε ἀργός καὶ κάθε καρακάξα
τοῦτ' ἔστι κάθε δεσποινὶς καὶ κάθε μὲ κυρία,
μέρα καὶ νύχτα μὲ δρυμὶ κρύο ὡς καὶ μὲ κάψα.
Πόταν χαράξῃ ὁ Θεὸς καὶ δώσῃ τὴν ἡμέραν
κάθε κυρία βρίσκεται γι' αὐτὴν στὴν πετενιέρικαν
Καὶ λούζεται καὶ νύπτεται ὥρως καὶ ξεροτρίβεται
ὡς πύθνηκος καὶ μὲ πολὺ ψειμίσθιον ἀλοιβεταί.
Νὰ ἐπιδειξῇ περὶ πολὺ τὴν εὐμορφίαν ποῦ ἔχει
σὰν σουσουράγχι ἀπ' ἐδῶ ἕως ἐκεῖ νὰ τρέχῃ
Καὶ ὑστερον κἄνα ζουρνὰλ ντὲ μοντ νᾶχῃ νὰ παίζῃ
ὡς ποῦ νὰ ἔλθῃ ἡ στιγμή νὰ κάτῃ στὸ τραπέζι.
Καὶ ὑστερα αὐτοῦ ἔξ ἀρχῆς στὸ τρίψιμον στὰ μπουτρα
γιὰ νὰ λουστράρῃ τ' ἀμορφα καὶ δυσειδῇ τῆς μεῦτρα.
Νὰ σοῦ φορέσουν ἔπειτα μονίτες φουσκομέναις
νὰ περπατήσουν ἐδῶ κομψαῖς καὶ κορδομέναις
Καὶ μέσ' ἀπὸ τὸ φούσκομα τὸ τόσο, βρὲ καρόνια,
τὰ μπράτσα τους ὡσὰν ἐμὲ λιανὰ σὰν μακαρόνια
Μὲ λούσα πολυποίκιλα μὲ ζώνες κεντημέναις
καὶ μὲ καπέλλα κομὶ ἰλ φό καὶ ἄλλαις ἢ καυμέναις
Νὰ λέγομεν τὸ ἀληθές, τὸ γκρυστο δῆλον εἶ
φοροῦν καπέλλα τοῦ συρμού ἔργα τῆς Μπαρτελότη.

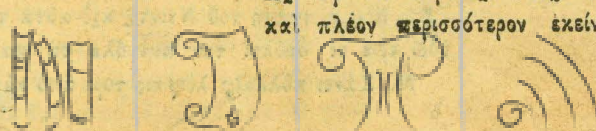
Μ. Καὶ ὅλαις ξεροτρίβονται τόσον ἢ κακομοίραις;

Κ. Ὅλαις μὲ περισσότερον Μουφλούζῃ μου ἢ χήραις.

Κι' ἀπ' τὰ κορίτσια περὶ πολὺ ἐκεῖναις περπατᾶνε
καὶ πλέον περισσότερον ἐκεῖναις ἀκριβέστερα

ΕΚΔΟΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

Μ. Ἀλλοίμονον! Ἀλλοίμονον! κακόν! κακόν! κακόν!

Κ. Ὅχι μωρὲ Μουφλούζη μου γιὰτ' εἶνε φυσικόν.

Μ. Γιατί;

Κ. Γιατί; δὲν ἐννοεῖς καὶ δὲν καταλαμβάνεις;
Μὴ θέλῃς τὸν κουτὸ καὶ σὺ σημερον νὰ μὲν κάνῃς.

Μ. Μὰ ποῦ εἶνε λοιπὸν αὐταίς;

Κ. Ἄ, εἶνε ἐνωρίῳ

Εἶνε ὁ ἥλιος ψηλά καθὼς παρατηρεῖς

Μ. Ὡς ὅπου λοιπὸν ἔλθουν ὀλίγον ἔξω γυρίσωμεν
καὶ ὅ,τι ἐδῶ βλέπομεν ἔς τὸ παρατηρήσωμεν.

Κ. Ἐρῶτα με σὺ τὸ λοιπὸν κ' ἐγὼ σοῦ ἀπαντῶ.

Μ. Σ' ἐκεῖνο καὶ τὸ ἔγαλμα Κουτούζη θὰ σὲ πᾶω.
Ποῖος νὰ παριστάνεται διὰ τῆς μορφῆς αὐτῆς;

Κ. Διονύσιος ὁ Σολωμὸς ὁ μέγας ποιητής.

Ποῦ τὴν καρδίᾳ του ἐφλέγε φλόξ τῆς ἐλευθερίας.

ἂν ὕμνησε διὰ τῆς γυναικὸς φῶδης τῆς ὄντως θείας.

Μ. Ἀλλὰ γιὰτὶ, παπούλι μου, δὲν τι ὕδαλιν καὶ μέτιξ

ἂν ἤξευρα τὸν μάστορα τὴν ἔκκα κομμάτι

Κ. Δὲν φταίει καὶ ὁ μάστορας ὁ ἴδιος; τὸ ἀπῆλθες
κατ' ὄναρ μαλίστα αὐτὸς ἀπὸ αὐτὸν τὸ ζήτησε

Μ. Γιατί;

Κ. Γιὰ νὰ μὴ θωρῇ τοὺς ἐλευθερωμένους

ὡς ἄγριους; τῆς Ἀρρικῆς ἀλλήλοτραγωμένους

Τὰ δῶρα δὲ τῆς ὑπ' αὐτοῦ τοσοῦτον ὕμνηθείσης

ἐλευθερίας περισσοφὸν ματσούκα καὶ πισόλα

Νὰ μὴ ἀντιλαμβάνεται ἔτι περὶ αὐτῆς

καὶ ἀρετῆς καὶ ἠθικῆς, κ' ἐμοῦ ποῦ τὰχω ὅλα

Νὰ μὴ θωρῇ τόσοις πολλοῖς τῆς πολιτείας γλέρους

νὰ μὴ θωρῇ μὲ τὸ παρὸν γαϊδάρι καὶ γαϊδάρους

Νὰ μὴ θωρῇ τόσοις πολλοῖς τοῦ Κράτους μας Δουκούς

τοῦ Ντάντου δὲ καὶ τοῦ Ντιντῆ νὰ μὴ βλέπῃ ὡς δούλους

ἐκείνους ποὺ ἐπόθησε λαμπροῦς καὶ δεξασμένους

ἐλευθεροῦς καὶ εὐγενεῖς καὶ πεπολιτισμένους.

Νὰ μὴ βλέπῃ τὸν Κούρτη μας καὶ τὰλλα τὰ γαλόνια

νὰ σφύρουν πάντοτε σ' αὐτὴν τὰ εὐτραφῆ κορόνια

νὰ τοῦ κτυπῶν τὸ σπαθί γιὰ ἐκᾶς καὶ κηπρίσιο

κ' εἰς τὸ πλευρὸ τῶν κυριῶν νὰ κάνουνε ζερτσίσιο

Καὶ μὲ αὐτῆς τὸ ἕνα δρὸ νὰ κάνουνε ἴσῃν πλατεῖα

κ' ὡς Ἄρης βρωτολοιγοὶ νὰ πέφτουν σ' αὐτῆς

Καὶ νὰ ὑψώνουν τρόπαιον μονάχα τὸ σομάχι

καὶ μὲ κυράδες μοναχὴ νὰ συγκροτοῦσι μάχη.

Μ. Ἀλλὰ γιὰτὶ καὶ ράθωνας δὲν ἔχει εἰς τὴν οἶκον

Κ. Νὰ μὴν ἀκούῃ τὴν ὁσμὴν ἀπὸ τὴν καθαλίνα

Ποῦ ἡ πλατεῖα πλημμυρεῖ καὶ ζέδει καὶ βρωμάει

ὅταν τὸ ἕνα ἄλογον τὸ ἄλλο τριγυρνᾷ

Π' ἀφ' ἑκείνης τῆς χαρᾶς του καὶ αὐτὸ κ' ἄφ' τὸν ἐνθουσιασμόν του

ποῦ βλέπει τόσα μόνιμα μᾶς κάνει τὸν σκασμὸν του.

Καὶ κουκουβάγια κάθε μᾶ καὶ κάθε κουραϊδὸν

τὸ σκαρπινάκι τῆς βουτᾶς κ' ἀτάρῃς ζημῶναι.

Κ' ἐνῶ εἰς τὸν Κογγόπουλον κ' εἰς τὸν Παλαιολόγον

λέγουσιν πολλὰ, περὶ αὐτῶν δὲν λέγουσιν ἕνα λόγον.

Ἄλλ' ἀναμειγνύονται μύρα καὶ καθαλίνα

κ' ἐκείναις τὸ ἀνέχονται ποῦ νὰ τῇ φῶ... μαλίνα.

Μ. Ἀλλὰ γιὰτὶ δὲν τοῦκαμε καὶ τρύπας εἰς τ' αὐτῆς

Κ. Αὐτὴ εἶνε Μουφλούζη μου εὐνόητος αἰτία

Νὰ μὴ ἀκούῃ καθ' ἑνὸς γαϊδάρου ὀγκυθμούς

κ' τῶν Γωμιάνων τοῦ, ὡς χθὲς διηγείτο, κλαυθμούς.

Ποῦ τόσα χρόνια ἐδῶ πᾶ ἔθε τὸν ξεκουρίζουν.

Ὅτι ποτὲ τοὺς σκαρτοσιὰ ἄς εἰς ἐκλογὰς δὲν πέρνουν

Μ. Τώρα λοιπὸν τὴν πῆραν νὰ τοῖς οὐνε τ' αὐτῆς!

Κ. Δὲν εἶνε ἔρε Μουφλούζη μου μόνη αὐτὴ αἰτία.

ν' ἀκούῃ ἀπεχθάνεται τὸν Μόρφη καὶ Λαρχή

δπου σὺν φλόγῃς ὁ καθεὶς τὴν νύκτα τραγουδάει.

Τοῦ ἤρεσε ἡ μουσικὴ ἡ πρώτη καὶ τὰ λόγια

κ' αὐτοὶ ἐδῶ τοῦ ψάλλουνε τούρκικα μοιρολόγια.

Τοῦ ἤρεσαν οἱ παλαιοὶ ἤχοι τῶν Ζακυνθίων

καὶ ὅχι οἱ σημερινοὶ μετὰ φωνῶν ἀγρίων.

Καὶ ἐπειδὴ οἱ, ὡς αὐτὸν, τὴν μουσικὴν τιμοῦσι

δὲν ἔθε τοῦ Πασάντιου τὴν μάρσιον νάκούσῃ.

Μ. Τί λέγεις; τοῦ Πασάντιου!

Κ. Ναι θὰ παιχθῇ ἀπῶς

Καὶ θὰ χειροκροτήσουνε, κ' ἐκεῖ πολλὰ θὰ ποῦμε

τότε καὶ σὺ μαζὺ μ' ἐμὲ ράψα πολλὰ καὶ κόψα

Μ. Λέγε λοιπὸν, καὶ δι' αὐτὸ περὶ ὕστερα θὰ δοῦμε.

λέγε τοῦλάχιστον γιὰτὶ εἶνε καὶ κουτσοχέρης

περὶ αὐτοῦ τὴν γνώμην σου σφεδίστατα θὰ φέρῃς

Κ. Τὰς χεῖρας αὐτὸς ἔθελε γιὰ νὰ μᾶς φασκελώσῃ

ἐταν συνελθόμεν ἐδῶ γιὰ νὰ μᾶς καμάρωσῃ

Ἄλλ' ἐπειδὴ οἱ ποιηταὶ θὰ τρώγαν καὶ ζυλο

τὸ μάστορα κατάρθωσαν καὶ τὸν ἴδιον φίλο.

Γιὰτὶ κ' αὐτὸς ὡς ποιητὴς θὰ τοῦδιδε βραβεῖα

καὶ ἐπειδὴ δὲ, ἔθελον τοιαῦτα μεγαλεῖα

Ἄδρ' ἐδωροδόκησαν τὸν μάστορα μὲ λίρας

νὰ μὴ τοῦ κᾶμῃ εὔτε μὲ καὶ ὅχι δύο χεῖρας

Μ. Πιόδρια πῶς δὲν τοῦδαλον; καλὰ ὅλα τὰ ἄλλα

Κ. Γιατὶ ἂν εἶχε ἀπ' αὐτὰ θ: ἐρῶς πηλάλα

Δὲν ξέρω μὴ ὅπως τοῦ ἔθελε βάλλει ν' ἐφ:

νὰ φάσῃ τὸ ταχύτερον ἐπάνω εἰς τὰ ἰέρη.

Καὶ ὅταν τὸ κεφάλι τοῦ ἔθελ' ἐκεῖ σκουντρίσει

μὲ σκαλαμοῦρα βρωμερὴ μ' ἔθε' μᾶς κατουρήσῃ.

Μ. Ἀμὴν αὐτὸ πῶς λέγεται;

Κ. τοῦ Δήμου ὠρολόγιον

Γι' αὐτὸ Μουφλούζη νὰ ψάλλῃς τοῦ ἴζαντε μοιρολόγιον

Αὐτὸ εἶνε τὸ ὄργανον τοῦ κάθε ῥολογιέρη

δι' οὗ μᾶς κλέπτη φανερά χωρὶς ν' ἀπλώσῃ χεῖρι

Μ. Δὲν ε' ἐννοῶ

Κ. τώρα καθεὶς μ' ἐσε θὰ ἐννοήσῃ.

Ὅποσον ὡς μάστορα ἐδῶ ὁ Δήμαρχος διορίσῃ

Ἄν εἶνε εὐσευεῖδης κ' ἐπάνω δὲν πατήσῃ

νὰ τὸ κυττάξῃ δηλαδὴ εἴτε νὰ τὸ κουρδίσῃ.

Τότε ὁ ῥολογοποιὸς θεθαίως δὲν σε κλέφτει

ἀλλὰ κᾶμῃα σφῶται; κᾶμῃα φορὰ συμπερτεῖ.

Καὶ τὴν μεγάλῃ σφαῖρα τοῦ (ζυλειαῖς θὰ συγκομίσω)

τὴν βάνει πότε ἴστα ἐμπρὸς καὶ πότε ἴστα ὀπίσω.

Καὶ ὅποσον τὸ ρολόγι τοῦ μ' ἐκεῖνο κανονίζει

πῶς τὸ δικό του ἴστα σωστά δὲν πᾶ ποτὲ νομίζει.

Τότε αὐτὸς ὡς τὸ μάστορα τὸ πᾶει νὰ το σιάξῃ

Κι' ὁ μάστορας τὸ δίδραχμο γιὰ χάξι θὰ τ' ἀρπάξῃ.

Μ. Γίνεται πάντοτε αὐτό;

Κ. Ἐπαυσε τώρα κατ:

Μ. Φῶλα θάφας ὁ μάστορας εἴτε αὐτὸ ἀλάτι.

Ἀμὴν αὐτὸ τὸ ὑψηλὸν σπῖτι μὲ τὰ μπαλκόνια

πεύχει τῇ σκάλας πέτρινας καὶ γκράντε τὰ σαλόνια;

Κ. Εἶν' ἡ πύλη τοῦ ἰσταντῆ καὶ τὸ πρὸς τὰ τοῦ

ἐδῶ εἶνε οἱ οὐλοὶ τοῦ καὶ ὅλα τὰ καλά τοῦ.

Μ. Καὶ πολλὰ καὶ ἄλλα τὰ ἀπὸ αὐτοῦ τὸν ἰσταντῆ;

ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

Ὁ σφραϊνίου τὸ μονάκριβον ἐκείνο τῆς πλατείας
μνημεῖον φεινότερον καλίστης δημαρχίας.
Καὶ ὅπερ ἔχει νὰ πλοῦθῃ πρὸ ἑξ' ἑπτὰ ἐτῶν
καὶ ἀπὸ τρακόσια θήματα σοῦ κάνει ἐμετόν.
Καὶ βάστα τὰ πουργία σου μὴ πάθῃς καὶ καμμία
-ρὸ πάντων ἔταν συναντᾷ ἀρχὴν ἢ ἐξουσία.
ὅτι ἐκεῖ μπορεῖ κανεὶς περὶ εὐκολα ν' ἀρπάξῃ
ἰς μέρος ὅπου μὲ ἀρχὴν καὶ σιγάθην γειτνιάζει.
Ὡς τὴν ιδέαν ποῦχευσε αὐτοὶ οἱ λαομαίχται
ὡς μόνον μὲ τὴν μυρωδιὰ θὰ φοβηθεῖν οἱ κλέφται.

[Ἐνῶ δὲ ταῦτα ἔλεγον οἱ δύο οἱ σοφοὶ
ἡ μουσικὴ ἐπαιάνιζε τὴν κατωθὶ στροφή.]
Κόττα μου καὶ κοκκορὰ
ὀλη σὺ μουρλόχωρα.
Ποῖος διάβολος σὰ στέλλει
ἐκ Κοριῶν τὸ κόκορέλι;
ὀλους θεῖν' ἀποβουρλίστη
Κοκ-ρέλι ἀν λαλήστη.

(φωνὴ χειροκροτήματα μπὲς μπὲς καὶ ἀντακάπο
(Κάπο ντὶ γιόρι στέλλονται σ' τῆς μουσικῆς τὸν κάπο)
(Γότ' ὁ Κουτουζῆς στρέφεται καὶ λέγει τοῦ
Μουφλουζῆ
(μὲ ταπεινὴν πολὺ φωνὴν χωρὶς σφορτσὰ νὰ
σπύζῃ)

Κ. Ὑπάρχουν ἐδῶ φίλοι μου ἄνθρωποι μερικεῖ
Γιὰ τοὺς ὁπίους ἤθελα κοιλιὰ Τραπεζικὴ
Ὡς ἐπὶ παραδείγματι ἐκείνου τοῦ προβάτου
Ποῦ ἄσπεν λαιμόν του ἔχολυσε ἐκεῖνο τὸ κα-
δρόνι!

Μ. Τί ἦθε κάμῃς μὲ αὐτὴ πὲς μου ἀπάνου κά-
του;

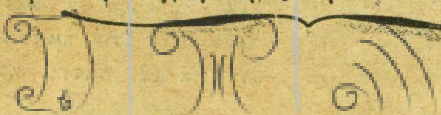
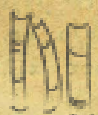
Κ. Θάνεβαινα ἐκεῖ ψηλὰ ὡσάν τὸ χελιδῶνι
Κι' ἀφοῦ εἰς ὕψος ἀκατον τέλος ἦθελε φθάσω
Εἰς τοὺς χειροκροτήσαντα ἦ'ελε τὴν ἀδιάσω
Μ. Ὅρεξ' ἔχεις σή'ερον ὦρα καλὴ αἰ φθάνει
Κι' ἀφες τὸν κοσμον ἤτυχεν νὰ κανὴ ὅ,τι κανεῖ

Ὡς τὴν χαριτωμένῃν μας δημοσιογραφία
Γράφω αὐτὴν τὴν εἰδῆσιν ἢ ὅχι γι' ἄλλαν αἰτία

Ἰεροκέρυξ ὁ σοφὸς ὁ πλήρης εὐρεθεύς
κύριος Σωτηρόπουλος ἐκ τῆς περιοδείας
Ποῦ ἔκανε εἰς τὰς εὐὰς διδάσκων ἦλθε πάλιν
ὅς τὴν πόλιν. Καλῶς ὤρισε, μὲ ἀνοιχτὴν ἀγκαλὴν
Ἀπαντες τὸν δεχόμεθα καὶ μ' ἀνοιχτὴν καρδίαν
καθ' ὅσον ἡ σοφώτατη αὐτοῦ διδασκαλία.
Κατὰ πολὺ μᾶς φχαριστεῖ μᾶς τέρπει μᾶς εὐρεαίνει
καὶ τὰς ψυχὰς μ' οὐράνειον μῦθον μᾶς περιρραίνει.
Ἄν ἄλλος τις μᾶς ἤρχετο νὰ μᾶς φορτώσῃ...
ὅς τὸν ἐρχομόν του θ' ἄρχον σημεία τε καὶ τέρατα
Γι' αὐτὸν ποῦ τὸ καθήκον του πιστὰ ἐπιτελεῖ
Ἡ δημοσιογραφία μας ἔμεινε σιωπηλή.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

Α15441440124